

השקיה בטפטוף 334	ד'רב אל סולטאן 343	אשלג 54	אבן חול נובית 35
התאמה (אדפטציה) 108	דגי גרם 125	אשתורי הפרחי 18	אבן עזרא אברהם 69
התפלת מים 69	דגי סחוס 125		אהרוני יוחנן 157
	דיאדוכים 177	ב אבא סאלי 317	אהרוני ישראל 120
וּלפסון דוד 251	דיודורוס 177	באר 76	אהרנסון אהרן 252
וילקנסקי יצחק (וולקני) 257	דיונון 124	באר אורה 296	אוגוסטוס 187
ויץ יוסף 267	דיונות 38	בארות שרשרת 79	אונסק"ו 343
ויצמן חיים 256	דיוקלטיאנוס 189	בבתא 176	אוסטרקון 167
ויצמן עזר 278	דיות (טרנספירציה) 96	בדווים 216	אוסישקין מנחם 265
ועד הצירים 256	דיין משה 302	בוצרה 188	אוסמוזה הפוכה 86
ועדה אנגלו-אמריקאית 271	דימונה 313	בור 76	[ה]אחים המוסלמים 279
ועדת אונסק"פ 274	ד'רב אל חג' 211	בור גניזה 167	אטינגר עקיבא 258
ועדת וודהד 266	דרך האבות 37	בית אומיה 209	איובים 216
ועדת פיל 264	דרך הים 37	בית ארבעת המרחבים 159	איזוהיטה 15
ועדת שאו 262	דרך המלך 145	בית עבאס 209	אימפריה אכדית 145
ועידת השלום בפריז 256		בלאס שמחה 79	אלון יגאל 277
	ה -ה היישובי 271	בן-גוריון דוד 225	אליאב אריה (ליובה) 320
	הדליה 332	בנייה רוויה 328	אלמוגי אבן 121
ז'ואורפי 107	הומותרמי 108	בן-צבי יצחק 225	אלמוגים 121
זוחלים 108	הטור השביעי 313	בן-צבי רחל ינאית 258	אלנבי אדמונד (גנרל) 219
	היאחזות נח"ל 292	בצורת 63	אלפניש סלים 238
ח בורה 73	הידרולוגיה 69	בקע (גרבן) 48	אמפורה 172
חבורת יהודה 73	הידרופוניקה 297	בקע ים המלח והערבה 34	אנדמי 116
חבורת כורנוב 74	היקסוס 150	ברדלס 118	אנטומיה 108
חבורת עבדת 73	הירונימוס 193	ברום 54	אנטילופה 345
[ה]חבל אירנו-טורני 92	הכרית היישוב 251	ברור חיל 279	אנטיפטרוס 186
[ה]חבל הסהר-ערבי 92	הלופיט 102	ברייתא 19	אנגריה סולרית 65
[ה]חבל הסודני 92	הלחתה 110	ברנדוט פולקה 281	אנתרופואיד 155
חבל פיטוגאוגרפי 92	המגן 255	בתרונות 38	אספלט 176
חבל שלום 303			אפידרמיס 98
חבר הלאומים 25	המדריך הגאוגרפי של		אפיסקופוס 194
חברות "אחווה" 254	פתולמאיוס 180	ג ביש 59	אפיק ים סוף 63
חברות צומח 100	המוביל הארצי 80	גבס 58	אפקט החממה 63
חברת מקורות 79	הסכס אוסלו 23	גדנ"ע 296	אצה 93
חגורת המדבריות 61	הסתדרות העובדים 259	גוש מורם (הורסט) 48	אצה שתפנית 122
חגר/חקל 167	הפוגה שנייה 282	גח"ל 293	אקווה (אקוויפר) 73
חובבי ציון 250	הר כרכום 46	גליק נלסון 152	אקולוגיה 340
חוואר הלשון 51	הר משאר 46	[ה]גן הלאומי עבדת 41	אקלים ים תיכוני 61
חוות השקמים 330	הרודוטוס 173	גן תעשייה 339	אקרופוליס 194
חומה ומגדל 266	הרצל בנימין זאב 251	ג'רבה 292	[ה]ארץ המובטחת 18
חומת סוגרים 165	הרשות לפיתוח הנגב 324	גרעין רבייה 118	אשכול לוי 277
חוק הקרקעות 267	השומר 255		

סארקנים 193	מישורי צירים 46	כיס פלוג'ה 282	חוק השלום 241
סיואנה 105	מכרסמים 109	כלי אבידוס 144	חורבת תימן 163
[ה]סוכנות היהודית 262	מכת חום 128	כנעני 143	חזית 93
סולם ריכטר 35	מלחה 52	כפר דרום 279	חיגור צומח 102
סחר חליפין 140	מלחמת העולם הראשונה 219	כצנלסון ברל 266	חלזונות 124
סייג 232	מלחמת קדש 22	כרית 124	חמדה 37
סיירת ירוקה 241	מלחמת ששת הימים 303	כתב הירוגליפי 146	חממה 332
סימביוזה (חיי שיתוף) 121	מלט 57	כתב המנדט 262	חממה טכנולוגית 339
סלומון יואל משה 252	מלמ"ש 83		חנקין יהושע 259
סלע תלכיד (קונגלומרט) 51	ממלכות 216	ל אודרמילק וולטר 272	חסרי חוליות 111
סלעי יסוד (מגמתיים) 36	ממלכת ירושלים הצלבנית 215	לבונטין זלמן דוד 250	חפים 94
סלעי משקע יבשתיים 35	ממשל צבאי 23	לימס פלשתינה 167	חפירה ארכאולוגית 136
סלעי משקע ימיים 35	ממשק יבש 257	לס 37	חקלאות אורגנית 334
סלעי פרץ (וולקניים) 36	מנגרובים 127		חקלאות בעל 63
סלעי תהום 44	מנדט הבריטי 16	מ אגורה 77	חקלאות חרבה 231
סלעים מותמרים (מטמורפיים) 36	מניפת סחף 51	מאגר גיא 85	חקלאות מבוקרת 332
ספוגים 123	מסופוטמיה 145	מאגר צד 85	חקלאות שלחין 63
ספיקה 70	מסיב 35	מאזן מים בגוף 129	חרסית 55
ספיר פנחס 341	מסיב ערב-נובי 35	מאיר גולדה 303	
[ה]ספר הלבן – ספר המעל 267	[ה]מסילה החיג'אזית 25	מבצע חורב 22	ט אבו 253
[ה]ספר הלבן של פספילד 263	מסע סנחריב 164	מבצע לוט 284	טומולי 149
סקר ארכאולוגי 136	מסע שישק 162	מגנזיום 54	טורף-על 126
סרטנים 123	מע"ר 310	מדבור 105	טחב 93
	מפער מים 40	מדוזה 123	טרה סנטה 191
ע ומס חום 66	מפת מדבא 18	מהפכה חקלאית 139	טריאנוס 188
עופות 108	מפת פויטינגר 180	מוחמד עלי 217	טריסטרום הנרי בייקר 119
עופות דורסים 112	מצודה חד-תקופתית 160	מורפולוגיה 108	
עות'מאנים 216	[ה]מצוות התלויות בארץ 18	מושב עובדים 292	י א הנקודות 79
עיבוד אינטנסיבי 259	מצלעות 43	מחבצה 141	יבנאלי שמואל 257
עיבוד אקסטנסיבי 260	מצע מנותק 332	מחדר מגמתי 44	יום גשם 62
עידן הפרקמבריום 48	מצרי טירן 53	מחנות עולים 293	יוממות 313
עיירת פיתוח 306	[ה]מרד הערבי 264	מחצבים 54	יונקים 108
עיר גנים 307	מרחב מעויר 325	מחראב 212	יישוב חד-תקופתי 143
עלי גביע 94	מרטירים 194	מטבוליזם 109	יישובים מתוחמים 159
[ה]עלייה הגדולה 241	משטרת עירק סוידאן 278	מטה 231	ים תטיס 35
עלייה ראשונה 250	משלט חוליקאת 282	מטרופולין 310	ימת הלשון 51
עלייה שנייה 255	[ה]משרד הארץ ישראלי 252	מים גאותרמיים 332	יעבץ זאב 250
עפיפונים 142	משרעת טמפרטורות 64	מים מושבים 83	ירוחם 311
עפרה 59		מים מליחים 74	ישראל 2020 325
עצה 99	ג א'רה ר' ישראל 222	מים פוסיליים 68	
עקרון הכבדה 125	נח"ל 292	מים שפירים 82	כ ביש הרעב 231
ערד 143	נצר 98	מינרל 57	כביש חוצה ישראל (כביש 6) 327
עשב רב שנתי (מיקריפטופיט) 93		מיסיון 193	כהן יהושע 232

שטח מפורז 22	קונסטנטינוס הראשון 190	בְּאִטִּימִים 209
שיערוּב 211	קופת האומה הערבית 269	פוטוסינתזה (הטמעה) 96
שמורה ביוספרית 346	קולחים 69	פולפ 122
שמיטה 19	קושאן 241	פולמוס וארוס 187
שפד"ן 82	קלימוגרף 66	פוספטים 54
שקע ברומטרי 62	קמביזס 173	פזורה 235
שרב 64	קמטי הקשת הסורית 34	פטרה 176
	קמר אסימטרי 34	פטריארכלי 243
ת תחנת האכלה 112	קסרופיטים 93	פידאיון 232
תיירות אקולוגית 324	קפיטולציות 251	פיוניות 96
תכנית אשדוד 273	קק"ל – קרן קיימת לישראל 251	פזיולוגיה 108
תכנית ד' 278	קרקע וקף 253	פיקארד ליאו 79
תכנית מוריסון גריידי 271	קרקע מוואת 253	פיתוח בר קיימא 324
תכנית מתאר 324	קרקע מירי 253	פליניוס הזקן 182
תל אל עג'ול 150	קרקע מלכ 253	פלנקטון 123
תל באר שבע 166	קרקע מתורכה 253	פלשתים 159
תל מלחתה 160	קרקעות המדינה 256	פלשתינה 14
תל משוש 159	קרקפת 94	פלשתינה השלישית 191
תל עירא 163		פלשתינה סאלוטאריס 191
תל ערוער 163	ר בין יצחק 304	פנקס השיח' 253
תלילאת אל ענב 198	רודוס 286	פעילות טקטונית 48
תמ"א 35 325	רופין ארתור 252	פפירוסים של ניצנה 194
תמנון 124	רחובות 194	פרעות תרפ"ט 224
תנועה ללא שם 301	רחם 112	
תנועת הלוחות 53	רכיכות 124	צ בעי אזהרה 125
תעודות אל עמארנה 151	רליקטים 194	צדפות 124
תעלת סואץ 21	רש"י (ר' שלמה יצחקי) 13	צינור המים מניר עם 273
תעלת סואץ 821	[ה]רשות הפלשתינאית 23	צמח חד שנתי 94
תצורת תמנע 59		צמח רב שנתי 93
תקופה הפרה-היסטורית 137	ש בט 228	צמחי בצל ופקעת (גאופיטים) 94
תקופת הברונזה – התקופה הכנענית 143	[ה]שבר הסורי אפריקני 50	צמחים בשרניים (סוקולנטים) 99
תקופת היורה 43	שבר תזוזה אופקי 34	צ'רט 251
תקופת הקרח 74	שבתאי צבי 222	
תרבות חריפאית 139	שדה יצחק 284	ק בורה ראשונית וקבורה משנית 186
תרבות נטופית 139	שונית אלמוגים 121	קרוצי עור 124
תרגום השבעים 18	שוסי המדבר 159	קוטיקולה 98

מקורות האיורים

יעמדו על הברכה כל האישים, המוסדות והארגונים שסייעו לנו במתן תמונות, איורים וסרטונים לספר. השתדלנו לציין את מקורות הפריטים ששולבו בספר ממקורות חיצוניים. אנו מתנצלים מראש על השמטות או טעויות. אם הם יובאו לידיעתנו – נתקן במהדורה הבאה.

פרופ' אריה איסר 79; אלבטרוס – צילומי אוויר 135, 311, 285; הוצאת אריאל 46 למטה; ארכיון התמונות הלאומי 26 למטה, 27 (יעקב סער), 56 למעלה (מילנר משה), 57 מימין ומשמאל (יעקב סער), 59, 77 למטה, 80, 114 באמצע, 121 (עינת ענקר), 125 באמצע (יעקב סער), 280, 284, 289 (מלבסקי), 320, 325, 339; ארכיון יד-בן-צבי – אוסף התמונות של קודסי 269 למטה, 270, 272 למטה, 273, 274; ארכיון קיבוץ רוחמה 257 (קופלניקוב); ארז ברוכי 95 למטה משמאל; ד"ר יוסף בן דוד 228, 234, 229 למטה, 234, 238, 239; רנה בן יעקב 78; ד"ר מיכאל גרינצוויג 104 למעלה, 152 למעלה, 184, 188, 195, 212, 237, 319 למעלה; פרופ' אבינועם דנין 94, 103 למעלה; אברהם דנין (אוסף) 222, 257, 264; החברה להגנת הטבע 43 למעלה, 45 למטה; מרדכי היימן 211; ד"ר זאב זיוון 299; אבי זכאי 289 (למטה), 291, 297 (שתי תמונות עליונות); יעקב חסון 223; ד"ר משה כוכבי 155; מוזיאון הכט ואוניברסיטת חיפה 176, 182 (אודי לוי); מוזיאון ישראל 137, 148, 149, 152 למטה (דוד הריס), 164 למטה, 170, 173, 174; מועצה אזורית הר הנגב 331; מכון ירושלים לחקר ישראל 235; שלומית משולם 78, 195, 203, 204 למטה; אברהם סגל 203 למעלה; פרופ' אברהם נגב 204 למעלה מימין; עיריית אופקים 316, 322; ארכיון התמונות של קק"ל: 26 למעלה, 50 (ישראל סיני), 70 (אופק – צילומי אוויר), 80 למעלה (ורנר בראון), 82 בני מור, 85 (אלבטרוס), 104 למטה, 105 למעלה (צילום אוויר אלקלעי), 105 למטה (אלבטרוס), 202 למעלה מימין (ישראל סיני), 268 (רוזנר), 269, 271, 278 (זולטן קלוגר), 279, 282 (משמאל פרד צ'סניק); 286 (מיכה פרי), 288 (פרד צ'סניק), 293 (ורנר בראון), 294, 296, 297 (למטה מימין - ישראל סיני, משמאל – מיכאל מאור), 300 (ורנר בראון), 302 ("במחנה"), 303 (ישראל סיני), 306, 309 (זולטן קלוגר), 310 (איליה און), 312 (אלבטרוס), 315 (ישראל סיני), 317 שתי התמונות – מימין (דב דנאי) 319, 324 (אלבטרוס), 333 למעלה (בני מור), מימין (ישראל סיני), 334 למטה (ישראל סיני), 335 למעלה (ג'וי מלקולם), 336 מימין (ג'וי מלקולם), משמאל (בני מור), 340 (אייל פישר), 342 מימין (אלבטרוס), משמאל (ישראל סיני), 344 באמצע (דליה יאירי), למטה (בני ונצר); לין ריטמאייר 153; ד"ר משה רענן 94, 95 למעלה ולמטה באמצע, 97, 98 מימין, 101, 102, 103 למטה משמאל, 104 למטה מימין, 106, 107, 112, 122, 123, 124, 125 למעלה, 126, 127; "רקמת המדבר" לקיה 246; רשות העתיקות 142 (תום לוי), 144, 153, 154 למעלה, 155 למטה, 160, 164 למעלה, 167, 169, 171, 172 מימין, 178, 185 למטה, 194, 204 מימין, 205, 207, 208, 213; רשות שמורות הטבע והגנים הלאומיים 42 (על פי ד"ר יואב אבני), 107, 109, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 119, 120, 166, 168, 343; ד"ר יוסי שפנייר. חלק ניכר מהתצלומים בספר צולמו על ידי צוות תכניות לימודים ביד בן-צבי.